

דפים סה – טו

- קכד. א.** כלי תלוש שקבעו וחיברו לקרקע – האם עדיין שם כלי עליו או לא?
ב. צינור שקבעו ולבסוף חקקו (– שעשה בו בית קיבול לצרורות ועפר וכדו') – האם הוא מקבל טומאה ופוסל את המקוה?
ג. כוורת דבורים והדבש שבתוכה – האם דינם כקרקע או כמטלטלין?

א. מחלוקת ר' אליעזר וחכמים; לדעת ר"א 'כל המחובר לקרקע הרי הוא כקרקע', ולכן צנור שחקקו וקבעו באדמה – אינו פוסל את המקוה, וכן דף של נחתומין שקבעו בכותל – טהור (אפילו מטומאות דאורייתא). ואם חישב על מי גשמים שידיחו את האיציטרוביל או כלי אחר המחובר לקרקע – אינם מכשירים את הזרעים, (שלא היתה כאן ניהותא בדבר התלוש). (וכתב רשב"ם בשם ר"ח שהלכה כמותו. ואולם הרמב"ם פסק לענין דף שקבעו בכותל, שטמא, כחכמים. וע' בשו"ת רעק"א לט).
 ב. שנו בבביתא שאינו פוסל את המקוה. והעמידה אליבא דרבנן ורק בשאיבה דרבנן, אבל כלפי דינים דאורייתא – דינו ככלי. ולדעת ר' אליעזר – לעולם דינו כקרקע ואינו מקבל טומאה.
 ג. לר' אליעזר דינה כקרקע לענין הדינים דלהלן: דרכי הקנינים, כתיבת פרוזבול, טומאה ותלישה בשבת. (מדכתב 'ביערת הדבש'). לחכמים דינה כדבר המטלטל.
 (וכתבו התוס' שלר' אליעזר דינה כקרקע אפילו אינה מחוברת לקרקע. ואפילו מונחת באויר ע"ג יתדות. אלא שבאופן זה, כל הנידון הוא רק על הדבש, שדינו כמחובר, אבל הכוורת עצמה – דינה ככלי. אך אם היא מחוברת בטיט לקרקע – תליא בפלוגתא דר"א וחכמים בנידון כלים שחברן לקרקע, כדלעיל.
 ואולם לענין טומאה – דוקא כשמונחת במקומה, אבל כשאינה במקומה גזרו טומאה דלמא אתי לאחלופי בשאר כלים שבבית).
 (להלכה – אסור לרדות דבש מן הכוורת בשבת. ע' או"ח שכא, יג).

דפים טז – טח

- קכה.** מה כוללות המכירות דלהלן? –
א. מכירת 'חצר'.
ב. מכירת 'בית הבד'.
ג. מכירת 'מרחץ'.
ד. מכירת 'עיר'.

א. לתנא קמא, (וכן הלכה), המוכר את החצר, מכר גם את הבתים שבה, הפנימיים והחיצוניים, וכן את הבורות, שיחין ומערות, ואת בית החולסאות וחנויות הפתוחות לתוכה, ואפילו פתוחות גם למקום אחר – ובתנאי שרוב תשמישיהן לחצר. לדעת ר' אליעזר לא מכר אלא אוירה של חצר.
 אבל לא קנה את המטלטלין שבחצר. ואם אמר לו 'היא וכל מה שבתוכה' – כולם מכורים (כל כלי תשמישו, מלבד 'חיטי ושערי'. רשב"ם). מלבד המרחץ שבתוכה או בית הבד, שאינם כלולים במכירת החצר.
 ללשון אחת בגמרא, מחלוקתם כשמכר לו בלשון 'דרתא' (תרגום של 'חצר' בארמית), אבל אם אמר לו 'דירתא', מודה ר"א שמכר גם את הבתים. (וכתב רשב"ם שללשון זו, אם מכר 'חצר' – הכל מודים שלא מכר אלא את